

ਸਟੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਰਵ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਨ ਅਥਾਰਟੀ, ਪੰਜਾਬ।

ਸਿੱਖਿਆ ਭਵਨ (ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ) ਪੰਜਵੀ ਮੰਜਿਲ, ਬਲਾਕ-ਈ, ਫੇਜ਼-8, ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ (ਮੋਹਾਲੀ)

ਫੋਨ ਨੰ: 0172-5212345 ਫੈਕਸ ਨ: 0172-5212369, 5212370

ਈ-ਮੇਲ: civilssa@gmail.com

Website: ssapunjab.org

ਵੱਲ

ਸਮੂਹ ਮੰਡਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ
ਸਮੂਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿੱ/ਐ.ਸਿੱ),
ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ (ਵੈਬਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ)
ਪੰਜਾਬ।

ਮੀਮੋ ਨੰ: ਸਸਅ/ਸਿਵਲ ਵਰਕਸ/2016/ 1 5 6 8 8
ਮਿਤੀ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ ਨਗਰ : 2 | 1 | 2016

ਵਿਸ਼ਾ :- **Water Sanitation and Hygiene under Swachh Vidyalaya Campaign in School.**

- 1.0 ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਸ਼ੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨਾ ਜੀ।
- 2.0 ਵਿਸ਼ਾ ਅੰਕਿਤ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵੱਛ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਟੁਆਇਲਟ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਿਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ/ ਟੁਆਇਲਟ ਗੰਦੇ/ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ/ਹੱਥ ਧੋਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਅਤੇ absence of waste disposable mechanism ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਕੂਲ/ਟੁਆਇਲਟ ਨੂੰ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- 3.0 ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਸਵੱਛ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਖਾਨਿਆ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਸਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ:-

- (i) Formulation of a strategy to have adequate number of clean and unlocked toilets in each school along with provision of running water facility, without fail and to ensure separate toilet facility for girls, boys and children with special needs.
- (ii) Encourage use of common toilets for students and teachers.
- (iii) Provision of safe and adequate drinking water facility in school, through out the year.
- (iv) Ensuring adequate hand washing stations with sufficient taps proportionate to the enrolment of children to encourage hand

washing practices among students especially before eating and after toilet use.

- (v) Awareness creation regarding proper hygiene environment in schools by pasting charts/wall messages etc.
- (vi) Ensuring proper utilization of maintenance funds by Heads of the schools at ground level.
- (vii) Ensuring proper menstrual hygiene management facility for the girls.
- (viii) Proper waste disposal mechanism with provisions of adequate dust bins for a safe and clean school.

4.0 ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸਖਤ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਟੁਆਇਲਟ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੱਛਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਡਿਪਟੀ ਸਟੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਸਰਵ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਨ ਅਥਾਰਟੀ
ਪੰਜਾਬ।